

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA LEDEN – ZÁŘÍ 2016

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V období od 1. ledna do 30. září 2016 zasahovaly jednotky PO u **81 784** událostí, což je o 8,5 % méně než ve stejném období roku 2015. Nejčastějšími událostmi byly technické havárie – 52,3 %, následují požáry – 14,8 %, dopravní nehody – 19,4 %, úniky nebezpečných chemických látek – 6,2 %. Plané poplachy činí 7,3 % z celkového počtu událostí.

Nejvíce událostí bylo v červenci – 13,9 % z celkového počtu, nejméně v dubnu – 8,4 %. Podle dnů v týdnu bylo nejvíce událostí v pátek – 15,2 % a nejméně v neděli – 12,8 %.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2014	2015	2016	Index % 16/15
Požáry s účastí jednotky PO	13 471	15 930	12 128	76
Dopravní nehody	13 944	15 491	15 888	103
Úniky nebezpečných látek	4 655	5 119	5 080	99
z toho „ropných produktů“	3 697	3 543	3 769	106
Technické havárie	38 441	46 306	42 767	92
Radiační havárie a nehody	1	0	0	0
Ostatní mimořádné události	8	56	65	116
Plané poplachy	5 537	6 512	5 856	90
UDÁLOSTI CELKEM	76 057	89 414	81 784	91

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 14 událostí (z toho 8 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány nebo se jednalo o zásah na obou stranách hranice. Nejčastější zemí bylo Polsko (11x).

*Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. **živelních pohrom**) v období leden – září 2016 následující: celkem **10 466** (-2 173) zásahů, z toho 100 u požárů (-89), dále 175 u dopravních nehod (-404), 3 u úniků nebezpečných látek (0), 10 129 u technických havárií, zejména technických pomoci (-1 739) a 59 u ostatních mimořádných událostí (+59).*

Požáry zaznamenaly oproti stejnému období loňského roku pokles o 24 %. Počet požárů poklesl u volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, zejména vlivem vlhčího počasí.

Počet **dopravních nehod**, jejichž následky likvidovaly jednotky PO, letos vzrostl o 3%. Nejčastější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 2 905 (+335), minimum bylo v kraji Karlovarském – 477 (+7). Celkově u dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili či evakovali 13 425 osob (+4 701). Při zásazích se vyskytlo 484 (-21) usmrcených osob a také 12 206 (+868) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Z **úniků nebezpečných chemických látek** byly nejčtenější úniky ropných produktů – 3 769 (+226), úniky plynů včetně aerosolů – 961 (-221), úniky kapalin mimo ropných produktů – 266 (-27), dále pevných látek – 13 (-8) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 71 (-9). Nejvyšší počet těchto případů byl ve Středočeském kraji – 729 (+17), nejnižší v kraji Pardubickém – 187 (-4).

Kategorie **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 4 (-2), následují technické pomoci – 38 376 (-2 957), technologické pomoci – 351 (-240) a ostatní pomoci – 4 036 (-340). Jsou doménou jednotek HZS ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů apod. Nejvíce případů bylo v Moravskoslezském kraji – 5 692 (-343), nejméně v Libereckém kraji – 1 465 (-187).

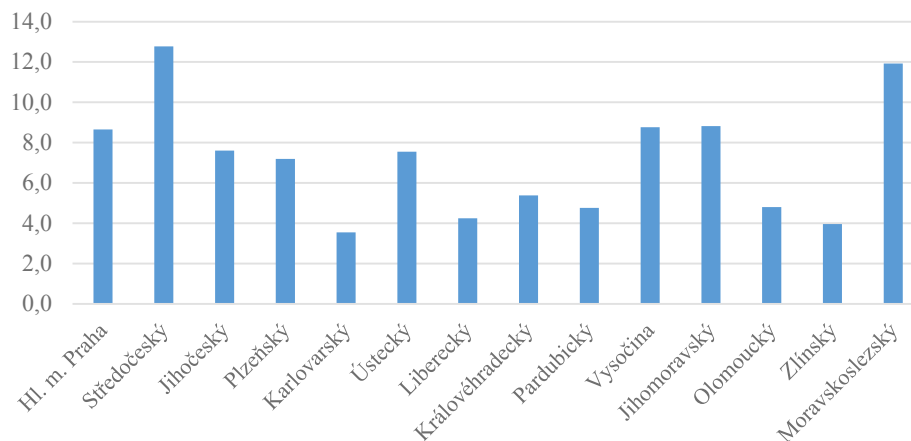
Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Plané poplachy oproti stejnému období roku 2015 klesly o 10 %. Nejčtenější jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací (43,3 %), další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (19,5 %), zneužití jednotky PO (4,1 %), přivolání k nenahlášenému pálení (11,3 %) a z jiných důvodů (21,7 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze – 831 (-97), nejméně v kraji Olomouckém – 184 (+67).

2. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2014	2015	2016	Index % 16/15	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	6 887	7 527	7 076	94	8,7
Středočeský	9 178	11 145	10 448	94	12,8
Jihočeský	4 918	6 787	6 219	92	7,6
Plzeňský	4 787	6 018	5 882	98	7,2
Karlovarský	2 764	3 443	2 905	84	3,6
Ústecký	6 644	7 258	6 175	85	7,6
Liberecký	3 318	3 884	3 478	90	4,3
Královéhradecký	3 984	4 911	4 401	90	5,4
Pardubický	3 819	4 391	3 897	89	4,8
Vysočina	5 743	7 785	7 168	92	8,8
Jihomoravský	6 942	7 669	7 215	94	8,8
Olomoucký	4 367	4 507	3 928	87	4,8
Zlínský	3 119	3 558	3 242	91	4,0
Moravskoslezský	9 587	10 531	9 750	93	11,9
Celkem	76 057	89 414	81 784	91	100

Podíl krajů v % na celkovém počtu událostí v ČR
za období leden - září 2016

3. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2014	2015	2016	Index % 16/15
Počet zásahů všech jednotek PO	104 357	128 098	115 183	90
- jednotek HZS ČR	69 583	82 636	76 377	92
- jednotek SDH obcí	28 245	37 651	31 724	84
- jednotek HZS podniků	5 637	6 582	5 988	91
- jednotek SDH podniků a ostatních	892	1 229	1 094	89

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

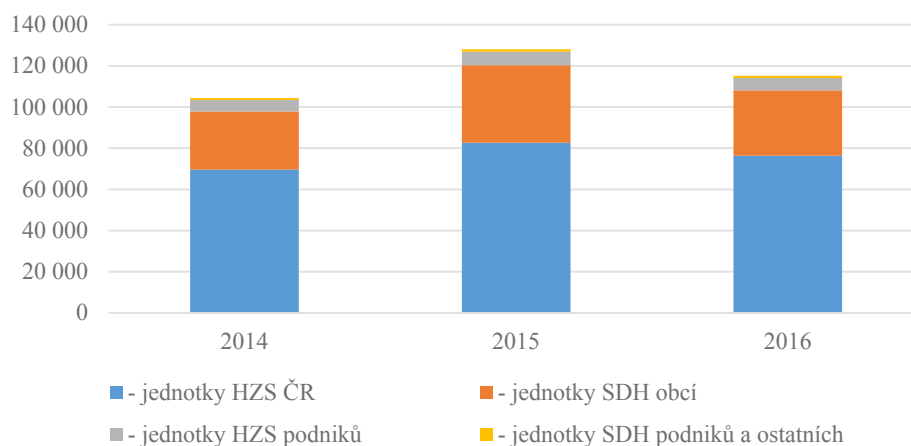
HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Počet zásahů jednotek PO klesl oproti stejnému období roku 2015 o 10 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů činí 66,3 %, podíl SDH obcí je 27,5 %. Profesionální HZS podniků se podílejí na celkovém počtu zásahů 5,2 %, jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,9 %.

Poměr počtu zásahů jednotlivých druhů jednotek PO za období leden - září v letech

4. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO bezprostředně zachránily nebo evakuovaly z ohrožených prostor za období leden – září letošního roku **46 818** osob (+794), nejvíce při technických pomocích, dopravních nehodách a požárech. Zároveň bylo **318** hasičů zraněno (-7), z toho 225 profesionálních (-4) a 93 dobrovolných (-3).

Při zásazích se vyskytlo také **1 891** usmrcených osob (-48) – v případech, kdy jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **18 328** zraněným osobám (+1 086) poskytnuta předlékařská pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomocí a požárů).

5. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ IZS. Za období leden – září 2016 bylo evidováno **76 838** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (-6 805). Nejvíce – 61,2 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, 24,7 % na zdravotnickou záchrannou službu a 6,3 % na obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

4. Spolupráce jednotek PO u zásahů za období leden - září

Spolupracující složka	2014	2015	2016	Index % 16/15
Policie ČR	44 580	51 016	46 997	92
Zdravotnická záchranná služba	16 957	19 162	18 959	99
Armáda ČR – voj. záchr. útvary	7	7	5	71
Armáda ČR – jiné	40	45	45	100
Obecní policie	5 863	6 258	4 846	77
Hygienická služba	6	16	27	169
Báňská záchranná služba	2	6	6	100
Občanská sdružení v IZS	78	64	60	94
Pohotovostní služba el. rozvod. závodů	964	1 386	932	67

Plynárenská pohotovostní služba	626	1 274	874	69
Vodárenská pohotovostní služba	242	260	241	93
Teplárenská pohotovostní služba	23	20	20	100
Státní úřad pro jader. bezpečnost	1	6	6	100
Ostatní ústřední orgány státní správy	60	56	28	50
Firmy sdružené pod TRINS	2	3	12	400
Obecní zastupitelstvo	706	612	481	79
Ostatní územní orgány státní správy	175	180	167	93
Podniky, firmy	2 166	1 405	1 506	107
Místní služby	1 484	1 497	1 120	75
Česká inspekce životního prostředí	438	445	506	114

II. POŽÁRY

V období od 1. ledna do 30. září 2016 vzniklo v ČR **12 506** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (-3 832). Přímé škody dosáhly částky **2 751,4 mil. Kč** (+564). Při požárech bylo **77 osob usmrceno** (-10) a dalších **949 osob bylo zraněno** (-160). Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty ve výši **9,3 mld. Kč** (+2,6). Počet požárů je oproti stejnému období roku 2015 nižší o 23,5 %, přímé škody jsou vyšší o 25,8 %, počet usmrcených je nižší o 11,5 % a počet zraněných je nižší o 14,4 %.

Nejvíce požárů vzniklo v květnu – 12,9 % z celkového počtu, nejméně naopak v únoru – 8,9 %. Podle dnů v týdnu hořelo nejčastěji v sobotu – 16,2 % a nejméně v úterý – 13,0 %.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z (PS)
2014	13 664	1 810,5	74	891
2015	16 338	2 187,4	87(40)	1 109(373)
2016	12 506	2 751,4	77(50)	949(488)

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob, PS – přímá souvislost s požárem

Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos 239 (-44), přímé škody u nich dosáhly více než 85 % z celkových škod.

Z celkového počtu **77** usmrcených osob při požárech bylo (PS):

- 2 (1) děti do 15 let,
- 47 (26) osob ve věku od 15 do 60 let,
- 28 (23) osob ve věku nad 60 let.

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin za období leden - září

Příčina/rok	2014	2015	2016	Index % 16/15
Úmyslné zapálení	1 080	1 374	935	68
Sebevražedný úmysl	18	15	13	87
Hra dětí s ohněm	113	174	103	59
Neprokázané zavinění	8	3 691	2 967	x
Nedbalost dospělých	1 848	4 560	3 446	x
Závady komínů	156	618	662	x
Závady topidel	61	78	71	91
Technické závady (mimo komínů a topidel)	2 136	3 171	2 541	80
Samovznícení	75	227	169	74
Výbuchy	6	12	7	58
Manipulace s hořlavými látkami	4	11	4	36
Blesky	58	119	65	55
Dopravní nehody	100	130	73	56
Ostatní mimořádné příčiny	10	39	82	x

Jiné příčiny	10	0	0	x
Dále nedošetřované požáry	7 618	0	0	x
Neobjasněno	585	1 972	1 198	x
V šetření	1	172	170	x
CELKEM	13 887	16 363	12 506	76

x – vlivem změny metodiky nelze kategorii srovnávat s předchozím obdobím.

Vlivem změny metodiky v roce 2015 došlo k následujícím změnám:

Dále nedošetřované požáry jsou od r. 2015 zařizovány jako všechny další požáry. Např. požáry v komínových tělesech bez škody jsou zahrnuty do kategorie Závady komínů - ta zahrnuje nevhodnou konstrukci, spáry, zazděný trám, vznícení od jisker z komína a vznícení sazí. Do kategorie Nedbalost dospělých jsou začleněny případy vznícení potravin při vaření a ostatní nedbalosti beze škod a následků na zdraví.

Nově byla zavedena příčina *Neprokázané zavinění* vymezující požáry, které byly jednoznačně způsobeny porušením předpisů na úseku požární ochrany, ale vzhledem k okolnostem případu je nebylo možné jednoznačně zahrnout do kategorie úmyslu či nedbalosti, což je typické např. pro požáry kontejnerů nebo popelnic zejména v městské zástavbě s relativně zanedbatelnou přímou škodou či žádnou škodou. Zároveň do této kategorie mohou spadat i požáry travních porostů, hrabanek či jiných volných ploch. Zavedením této příčiny lze vymezit okruh požárů, které jsou nejspíše spojeny také s vandalismem.

V kategorii *Ostatní příčiny* již nejsou jiné příčiny a zůstaly zde pouze blesky, živelní pohromy, vojenská cvičení a ohňostroje.

Kategorie *Neobjasněno*, v šetření byla rozdělena na dvě samostatné.

3. Požáry v odvětvích hospodářství za období leden – září 2016

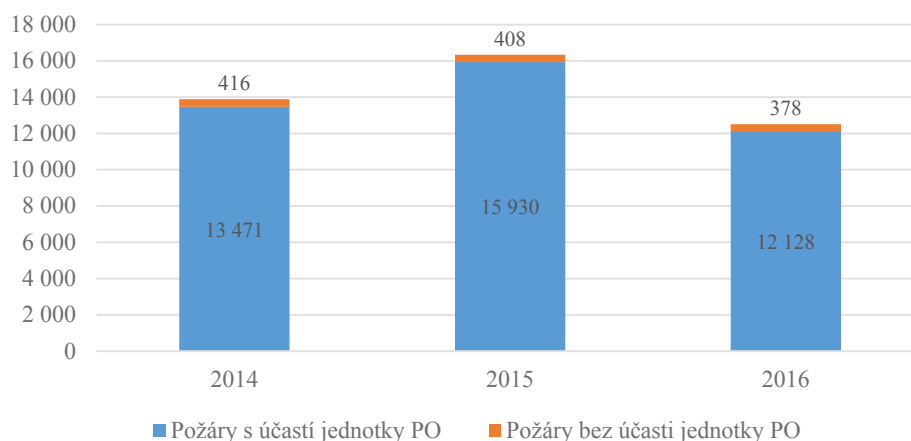
Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis. Kč	U	Z
Zemědělství	1 702	13,61	139 089,60	0	21
Lesnictví	938	7,50	15 166,50	0	13
Dobývání nerost. surovin	43	0,34	5 599,00	1	4
Zpracovatelský průmysl	610	4,88	1 240 537,20	1	51
Výroba, rozvod el. a plynu	147	1,18	165 633,40	0	7
Stavebnictví	74	0,59	11 434,40	0	2
Obchod, opravy zboží	114	0,91	90 571,00	0	17
Pohostinství, ubytování	258	2,06	50 018,30	1	68
Doprava	1 384	11,07	350 411,50	14	113
Pošty, telekomunikace	10	0,08	392,00	0	1
Peněžnictví, pojišťovnictví	7	0,06	165,00	0	2
Služby pod., výzkum, real.	224	1,79	34 154,60	4	48
Veřejná správa, bezpečnost	142	1,14	3 476,60	0	5
Školství	30	0,24	10 626,20	1	2
Zdravotnictví, sociální	38	0,30	5 359,70	0	22

Ostatní veřejné a osobní	3 074	24,58	191 773,90	1	56
Soukromé domácnosti	3 609	28,86	305 687,70	53	497
Jiné a nezatříděno	102	0,82	131 342,00	1	20
CELKEM	12 506	100	2 751 438,60	77	949

Oproti stejnému období loňského roku klesl počet požárů ve všech odvětvích kromě peněžnictví a pojišťovnictví. Odvětví dobývání nerostných surovin zůstalo skoro na stejné úrovni.

Škody vzrostly v odvětvích zpracovatelský průmysl; výroba, rozvod el. a plynu; doprava; veřejná správa a bezpečnost; školství; zdravotnictví a sociální; ostatní veřejné a osobní; a jiné a nezatříděno. Ve zbývajících odvětvích škody klesly.

Poměr počtu požárů s/bez účasti jednotek PO
za období leden - září v letech

4. Velké požáry se škodou 50 mil. Kč a vyšší

10. 2. – **Objekt ústředního stavědla a elektrická kabeláž železniční stanice**, Bohumín, okr. Karviná.

Příčina: technická závada vnějšího vedení VN.

Škoda: 153 973 500 Kč.

26. 2. – **Sklad elektroniky firmy ILV spol. s.r.o.**, Příchovice, okr. Plzeň – jih.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 75 000 000 Kč.

18. 3. – **Skladovací hala doplňků pro okna firmy BKR ČR, spol. s.r.o.**, Dědice, okr. Vyškov.

Příčina: technická závada.

Škoda – 190 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

9. 6. – **Letadlo BOEING 737 00 v hangáru**, Letiště Václava Havla, Praha.

Příčina: nesprávné používání hořlavých kapalin a plynů.

Škoda: 50 000 000 Kč.

Zraněno: 1 osoba.

25. 6. – **Sklady textilu a kanceláře firmy ETCIMEX spol. s.r.o.**, Olomouc - Bělidla.

Příčina: v šetření.

Škoda: 80 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

30. 7. – **Mořirna firmy ŽELEZÁRNY A DRÁTOVNY Bohumín a.s.**, Bohumín, okr. Karviná.

Příčina: v šetření.

Škoda: 235 000 000 Kč.

20. 8. – **Výrobní hala zpracování dřeva firmy HOLZPACK, spol. s. r. o.**, Drhovle - Brloh, okr.

Písek.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 66 100 000 Kč.

26. 8. – **Dřevěné kulisy filmových ateliérů**, Praha – Hlubočepy.

Příčina: v šetření.

Škoda: 100 000 000 Kč.

Zranění: 4 hasiči.

27. 8. – **Kompresor ve strojově chlazení v masokombinátu firmy SCHNEIDER spol. s. r. o.**,

Plzeň – Skvrňany.

Příčina: technická závada elektroinstalace zářivkového světla.

Škoda: 100 000 000 Kč.

30. 8. – **Zauhlovací část elektrárny firmy SEVERNÍ ENERGETICKÁ a. s.**, Chvaletice, okr.

Pardubice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 112 000 000 Kč.

3. 9. – **Hala s linkou na třídění odpadu firmy CELIO a.s.**, Litvínov – Růžodol, okr. Most.

Příčina: nepředpokládané změny provozních parametrů.

Škoda: 60 000 000 Kč.

Zraněno: 2 osoby.

14. 9. – **Tři skladovací haly s molitanovými matracemi firmy BPP spol. s.r.o.**, Brno – Černovice.

Příčina: v šetření.

Škoda: 100 000 000 Kč.

Zranění: 3 hasiči.

25. 9. – **Obchodní centrum**, Kopřivnice, okr. Nový Jičín.

Příčina: v šetření.

Škoda: 50 000 000 Kč.

Zraněno: 1 osoba.

Zranění: 3 hasiči.

Evakuováno: 150 osob.

25. 9. – **Pekárna HRUŠKA spol. s.r.o.**, Ostrava – Martinov, okr. Ostrava – město.

Příčina: v šetření.

Škoda: 150 000 000 Kč.

Zraněno: 1 osoba.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Za ostatní činnosti jednotek PO je považována nezasahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností za období leden – září 2016

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 16/15
Hl. m. Praha	194	407	69	670	98
Středočeský	36	278	284	598	148
Jihočeský	238	201	87	526	91
Plzeňský	27	273	190	490	74
Karlovarský	150	106	121	377	251
Ústecký	16	359	89	464	67
Liberecký	16	84	48	148	87
Královéhradecký	6	207	21	234	110
Pardubický	261	197	86	544	84
Vysočina	161	128	140	429	127
Jihomoravský	186	433	194	813	934
Olomoucký	19	189	120	328	84
Zlínský	14	128	50	192	94
Moravskoslezský	3 166	2 446	146	5 758	77
CELKEM	4 490	5 436	1 645	11 571	91

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz